

C – 23e zondag – 8 september 2019
Wijsheid 9,13-18b; Filemon 9b-10.12-17; Lucas 14,25-33

Niet vanzelfsprekend (bis)

Tallose mensen, « tallose mensen » volgen Jezus. En dan denken wij onmiddellijk: groot succes, mensen volgen massaal Jezus, Hij trekt mensen aan. Groot succes, grote populariteit...

Nee, want dan draait Jezus zich om, en zegt Hij keihard: “Als iemand naar Mij komt, en niet zijn vader en moeder haat, zijn vrouw en kinderen, zijn broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, kan hij mijn leerling niet zijn”.

Alweer zo’n harde uitspraak, zoals we er de laatste weken meer van gehoord hebben. Keiharde taal, ook weer vandaag. Ja, er staan van Jezus in de Bijbel af en toe van die uitspraken waarvan iedereen onmiddellijk zegt: “Dat kun je toch niet zeggen?”

Als Jezus nu hier was, zou ik Hem ook zeggen: “Jezus, dat meen je niet. Dat kun je toch niet zeggen? Ik kan toch niet mijn vader en mijn moeder haten, mijn vrouw en mijn kinderen haten, om jou te volgen? Ik hou van hen, maar ik wil tegelijk ook jou volgen. En jij gaat mij toch niet zeggen dat je je eigen moeder Maria haat? Nee toch? Jouw lieve moeder Maria, die heel je leven lang alles voor je gedaan heeft, en je heeft gevolgd tot het bittere einde...”

Ik denk dat Jezus dan zou zeggen: “Ja, Régis, dat moet je inderdaad niet zo letterlijk opvatten. Het is een beetje onze oosterse manier van spreken, een pittige uitspraak die bedoeld is om je aan het denken te zetten. Zoals in een praatgroep een ongenueanceerde uitspraak wel eens kan helpen om de discussie op gang te krijgen.... en om de mensen aan het nadenken te zetten. En jij, als nuchtere westerling, jij gaat dat dan letterlijk opvatten. Maar ik geef toe, een beetje provocerend is het wel”.

En ik zou dan tegen Jezus zeggen: “Maar wat bedoel je eigenlijk? Je kunt dat toch ook op een andere manier zeggen?”

“Goed, ik zal het op een andere manier zeggen. Als iemand een huis wilt bouwen, gaat hij eerst met de architect uitrekenen of hij het wel kan betalen. Zo is het ook met mensen die mij willen volgen. Wil je het echt? Kun je het wel? En heb je er ook iets voor over? Nee, het is niet vanzelfsprekend, het is niet vrijblijvend”.

“Of, als je liever een andere vergelijking wilt, een generaal die ten oorlog wil trekken tegen een leger dat veel sterker is, zal wel nadenken eer hij begint. En dat geldt ook voor mij. Wil je mij volgen? Goed dan. Maar kun je het wel aan?”.

Ja, zo iets zou Jezus gezegd kunnen hebben, als ik hem had ontmoet. En hij zegt het vandaag ook in het Evangelie. Maar we zijn nu 2.000 jaar verder. Tot voor kort was geloven vanzelfsprekend, naar de kerk gaan op zondag was vanzelfsprekend, de kinderen laten dopen was vanzelfsprekend. Talloze, talloze Limburgers, Maastrichtenaren, zijn altijd gelovig geweest, van vader op zoon, van moeder op dochter. En dat was goed, want ze hebben ons de rijkdom van het geloof doorgegeven.

Maar de tijden zijn veranderd. En toch is het Evangelie van vandaag een boodschap voor onze tijd. Het vanzelfsprekende is weg. Zondag naar de kerk komen om de Eucharistie te vieren is een keuze die je maakt. Een kind laten dopen is voor jonge ouders van nu een welbewuste keuze die ze maken, en waar ze goed over nagedacht hebben. Tegenwoordig zijn mensen niet meer automatisch christen, katholiek, van vader op zoon, omdat dat nu eenmaal ingebed was in de cultuur. Steeds meer zal men zich uit bewuste keuze aansluiten bij Christus.

En dan klinkt die waarschuwing van Jezus: het is niet vanzelfsprekend Mij te volgen. Het is ook niet vrijblijvend. Het zou kunnen zijn dat je er iets voor over moet hebben.

Misschien zou het zelfs veeleisend kunnen zijn.

In ieder geval, om Jezus te volgen, hoef ik ècht niet mijn broeder te haten. Kijkt u maar eens naar de tweede lezing van vandaag, uit de Brief van Paulus aan Filemon. Paulus die Onesimus bij hem aanbeveelt, als een “geliefde broeder”. Broederliefde om Jezus te volgen. Dat is warempel andere taal dan “broederhaat”.

Régis DE LA HAYE, diaken